

Τα προβλήματα του κλάδου πριστής και δομικής ξυλείας

Στο πρώτο μέρος του παρακάτω πολύ ενδιαφέροντος άρθρου θα ενημερωθείτε για τα προϊόντα πριστής ξυλείας που παράγονται στη χώρα μας και για τα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο κλάδος σήμερα.

Το ξύλο είναι προϊόν βιολογικών διεργασιών, που παράγεται από τη φύση διαμέσου μιας αειφορικής διαδικασίας. Ο άνθρωπος οφείλει να διαχειρίζεται και να εκμεταλλεύεται το δάσος με τήρηση των αρχών της επιστήμης της δασοπονίας έτσι, ώστε να διασφαλίζεται η ύπαρξη του δάσους και των άμεσων και έμμεσων ωφελειών του στο μέλλον. Η πριστή ξυλεία παράγεται σε πρίσματα

ορθογωνικής διατομής και πρέπει να είναι σύμφωνη με συγκεκριμένες προδιαγραφές, ανάλογα με την τελική χρήση της. Πρέπει να είναι ξηραμένη με φυσικό ή τεχνητό τρόπο σε ποσοστό υγρασίας 8-10% του ξηρού της βάρους, όταν προορίζεται για κατασκευές εσωτερικού χώρου και σε ποσοστό 12-15% για κατασκευές εξωτερικού χώρου. Ως προϊόν βιολογικών διεργασιών, το ξύλο συχνά προσβάλλεται από μύκητες,

έντομα και άλλους μικροοργανισμούς. Επίσης, το ξύλο ρικνώνεται και διογκώνεται αντίστοιχα, όταν αποβάλλει υγρασία προς την ατμόσφαιρα ή όταν προσλαμβάνει υγρασία από το περιβάλλον. Για όλους αυτούς τους λόγους, η παραγωγή προϊόντων πριστής ξυλείας απαιτεί τη λήψη συγκεκριμένων μέτρων, καθώς και την εφαρμογή κανόνων τεχνολογίας κατά την πρίση, την ξήρανση και την αποθήκευση.

Ποιά τα προϊόντα πριστής ξυλείας που υπάρχουν σήμερα στην ελληνική αγορά;

Τα είδη ξύλου που κατεργάζονται στη χώρα μας είναι η κεφαλληνιακή ελάτη, η μαύρη και η δασική πεύκη, η ερυθρελάτη σε μικρές ποσότητες και το κυπαρίσσι σε πολύ μικρές ποσότητες. Στα ελληνικά πριστήρια παράγονται τα παρακάτω προϊόντα πριστής και δομικής ξυλείας:

- Πελεκητή ξυλεία (τετραγωνισμένη στρογγύλη) από πολύ λεπτά κορμίδα (λατάκια) διατομής μέχρι 10x10 cm και μήκους μέχρι 6 m, καθώς και πελεκητή ξυλεία από λεπτή στρογγύλη ξυλεία διατομής μέχρι 25x25 cm και μήκους μέχρι 12 m.
- Σανίδια (τάβλες) πάχους 24 mm και μήκους 2-6 m.
- Λεπτά σανίδια (μισόταβλες) πάχους 16-18 mm και μήκους 2-5 m.
- Πολύ λεπτά σανίδια (σκουρέτα) πάχους 12 mm.
- Καδρόνια με διατομές 3-8x3-8 cm σε μεγάλη ποικιλία συνδυασμών, με επικρατέστερους τους: 3x4, 4x4, 5x5, 5x7, 6x6, 6x8, 8x8 cm και μήκη 2-6 m.
- Μαδέρια πάχους 5 cm, πλάτους 20-30 cm και μήκους 3-6 m.
- Δοκοί σε ποικιλία διατομών ανάλογα

με το άνοιγμα των κατασκευών, όπως 7x12, 8x14, 8x15, 9x18, 10x20, 12x22 cm και μήκη από 3-10 m.

- Κολόνες (ορθοστάτες) με διατομές 10x10, 12x12, 14x14 cm και μήκη 3-7 m.

Μεγαλύτερες διαστάσεις σε μήκη και διατομές επιτυγχάνονται με την επικολητή ξυλεία (Glulam) η οποία προκύπτει με την επικόλληση πολλών πριστών και χρησιμοποιείται (δοκοί, κολόνες) σε μεγάλες κατασκευές. Οι εφαρμογές των προϊόντων πριστής και δομικής ξυλείας είναι συνήθως οι ακόλουθες: Η πελεκητή ξυλεία χρησιμοποιείται σε στέγες σαν δοκοί (τεγίδες) οροφής και καβαλάρηδες. Τα σανίδια, οι μισόταβλες και τα σκουρέτα χρησιμοποιούνται για επικάλυψη στέγης (πέτσωμα). Τα σανίδια χρησιμοποιούνται επίσης για επένδυση εξωτερικών και εσωτερικών τοίχων προκατασκευασμένων ξύλινων σπιτιών, καθώς και για υπόστρωμα ξύλινων πατωμάτων πάνω στο οποίο καρφώνεται το κυρίως πάτωμα, καθώς και για ξυλότυπο μπετού. Η μισόταβλα χρησιμοποιείται ως υπόστρωμα ξύλινων δαπέδων. Τα καδρόνια χρησιμοποιούνται ευρέως σε

στέγες, στην υποδομή πατωμάτων, σε ξυλότυπους, στον σκελετό ξύλινων σπιτιών (τοιχοποιία, πατώματα). Τα μαδέρια χρησιμοποιούνται σε σκαλωσιές και σε ειδικά πατώματα μπαλκονιών και προβλητών. Οι κολόνες χρησιμοποιούνται σε μπαλκόνια, σκελετούς ξύλινων σπιτιών, πέργκολες, ορθοστάτες φωτισμού κ.ά.

Παρούσα κατάσταση στη χώρα μας

Η χώρα μας δεν είναι αυτάρκης σε στρογγύλη ξυλεία από το δάσος, γιατί έχουμε περιορισμένη δασοκάλυψη. Για πλήρη κάλυψη των αναγκών μας σε πριστή ξυλεία, εισάγουμε πάνω από το 50%

Η πριστή ξυλεία πρέπει να είναι ξηραμένη με φυσικό ή τεχνητό τρόπο σε ποσοστό υγρασίας 8-10% του ξηρού της βάρους, όταν προορίζεται για κατασκευές εσωτερικού χώρου και σε ποσοστό 12-15% για κατασκευές εξωτερικού χώρου

της συνολικής κατανάλωσης, δηλ. ποσότητες που ξεπερνούν τα 500.000 κυβικά μέτρα σε ετήσια βάση. Από τα παραπάνω είναι επιτακτική η ανάγκη για πλήρη και ορθή αξιοποίηση της παραγόμενης στρογγύλης ξυλείας των δασών μας, καθώς και αυτής που εισάγεται. Πέραν αυτού τα τελευταία χρόνια η Ευρωπαϊκή Ένωση στα πλαίσια άσκησης μιας ενιαίας πολιτικής στην παραγωγή και διάθεση των προϊόντων ξύλου, καθιέρωσε προδιαγραφές που διασφαλίζουν τον καταναλωτή σε ότι αφορά την ποιότητα και καταλληλότητα της κάθε κατηγορίας πιστής ξυλείας για συγκεκριμένη χρήση. Οι προδιαγραφές αυτές έχουν γίνει ήδη υποχρεωτικές για τα προϊόντα πιστής ξυλείας που προορίζονται για δομικές κατασκευές από την 1-9-2007. Αυτό σημαίνει ότι τα ελληνικά πιστηρία πρέπει να προσαρμοστούν και να οργανώσουν την παραγωγή τους έτσι, ώστε τα προϊόντα τους να είναι σύμφωνα με

Η Ε.Ε. στα πλαίσια άσκησης μιας ενιαίας πολιτικής στην παραγωγή και διάθεση των προϊόντων ξύλου, καθιέρωσε προδιαγραφές που διασφαλίζουν τον καταναλωτή σε ότι αφορά την ποιότητα και καταλληλότητα της κάθε κατηγορίας πιστής ξυλείας για συγκεκριμένη χρήση. Οι προδιαγραφές αυτές έχουν γίνει ήδη υποχρεωτικές για τα προϊόντα πιστής ξυλείας που προορίζονται για δομικές κατασκευές από την 1-9-2007

τις Ευρωπαϊκές προδιαγραφές, π.χ. συμπλήρωση και εκσυγχρονισμό των μηχανημάτων, τοποθέτηση συστημάτων ποιοτικού ελέγχου, σωστή ξήρανση και εμποτισμό της ξυλείας, εκπαίδευση του προσωπικού στα νέα δεδομένα. Δυστυχώς, η ελληνική αγορά δεν έχει ακόμη ξεκινήσει να προσαρμόζεται στα νέα δεδομένα, με κίνδυνο, τα προϊόντα πιστής ξυλείας που παράγονται στη χώρα μας να αποκλείονται από κατασκευές και έργα που δημοπρατούνται. Αδράνεια στο σοβαρό αυτό θέμα δείχνει και η Πολιτεία, της οποίας κανένας σχετικός φορέας δεν ενημερώνει τους άμεσα ενδιαφερόμενους, δηλ. ιδιοκτήτες πιστηρίων, εισαγωγείς και εμπόρους ξυλείας, μηχανικούς, κατασκευαστές αλλά και καταναλωτές. **Ε**

Η συνέχεια στο επόμενο τεύχος.

Ο Δρ. Ιωάννης Κακαράς είναι Καθηγητής του Τμήματος Σχεδιασμού και Τεχνολογίας Ξύλου και Επίπλου, ΤΕΙ Λάρισας, Παράρτημα Καρδίτσας, ειδικός στην τεχνολογία του ξύλου.

*Ο Δρ. Γεώργιος Μαντάνης είναι Καθηγητής του ίδιου Τμήματος, ειδικός σε θέματα επιστήμης και χημείας ξύλου.
(www.teilar.gr/~mantanis)*